

ÇOCUK İHMALI ve İSTİSMARI

Eğitim ve Bilim
Emekçileri
Sendikası

Kamu Emekçileri
Sendikaları
Konfederasyonu

Eğitim
Enternasyoneli

EĞİTİM SEN

Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası

Adına Sahibi

Kamuran Karaca

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Hanım Koçyiğit

Hazırlayan

EĞİTİM SEN Genel Merkezi

Dizgi / Tasarım

Gülüzar Ünver

Yayın Yönetim Yeri

Cinnah Cad. Willy Brandt Sokak No: 13 06680 Çankaya / ANKARA

Tel : +90.312 439 01 14 (pbx) / Fax : +90.312 439 01 18

Web : www.egitimsen.org.tr / E-mail : bilgi@egitimsen.org.tr

Mayıs 2015

Baskı: Mattek Matbaacılık Basım Yayın Tanıtım Tic. San. Ltd. Şti.

Ağaç İşleri Sanayi Sitesi 1345 Cd. 1362 Sk. No: 35 İvedik / Ankara

Telefon: 0312 433 23 10 Faks: 0312 434 03 56

Çocuk İhmali ve İstismarı

Türkiye’de çocuk haklarından bahsetmek bile başlı başına zor bir konu haline gelmiştir. BM ve Çocuk Hakları Sözleşmesi’ne göre 18 yaşından küçük her bireyin ‘çocuk’ olarak değerlendirilmesine rağmen. Ülkemizde çocuk haklarını merkezine almayan politikalar üretilmektedir. Özellikle son yıllarda devlet eliyle çocuklar sokak ortasında öldürülürken; başta yaşam hakkı olmak üzere çocukların çocuk olmalarından kaynaklı sahip oldukları tüm haklar ihlal edilmektedir. AKP iktidarı döneminde devletin kolluk güçleri tarafından öldürülen çocuk sayısı 241’dir. Çocuk Hakları Sözleşmesi’nin bile çekinceli üç madde ile kabul edildiği Türkiye’de sendikalar başta olmak üzere çocukların temel haklarını koruyan bir perspektifle hareket edilmesi önem kazanmaktadır.

Giderek yaygınlaşan ihmal ve istismarı konuşmadan önce sendikamızın ‘çocuk’ tanımına değinmek anlamlı olacaktır. Eğitim ve bilim iş kolunda çalışanları örgütleyen demokratik bir kurumun temsilcileri olarak; çocukların özgür ve eşit bir gelecekte yaşamaları için mücadele etmekteyiz. Mücadele amacımızın basit bir talepten öte somut bir gerçekliğe dönüşmesi noktasında üzerimize düşen sorumluluğun farkındayız. Bize göre; çocukluk, tarihsel ve toplumsal bir olgu olarak, yaşanan zamana ve mekâna, ülkeye, içinde bulunulan sınıfa ve maddi koşullara göre değişir. Bu bağlam içinde çocukluk koşulları, ailenin ait olduğu sınıfsal konuma göre belirlenir. Günümüzde de çocuklar, neo-liberal kapitalizmin ürettiği toplumsal eşitsizliklerin sonuçlarını aileleriyle, ait oldukları toplumsal sınıfla birlikte paylaşmaktadır.

Çocukları içinde bulundukları toplumun erkek egemen, kapitalist, otoriter ve anti-demokratik koşulları içerisinde değerlendirdiğimizde, aslında çocukların sorunlarının değil toplumun sorunlarının söz konusu olduğunu görmüş oluruz. Toplumsal yaşam içerisinde artan kadın düşmanlığı eril zihniyetten beslenmekte ve çocukların ihmal ve istismarı ortaya çıkmaktadır. AKP hükümeti döneminde artan erkek şiddeti çocuk istismarını da arttırmıştır. 2003 yılında 3.956 kişi çocuklara yönelik cinsel istismardan dolayı mahkum olmuşken bu sayı 10 yılda 2.5 katına çıkmıştır. Tüm bu istatistikler içerisinde çocukların yaşamını savunma görevi biz eğitim ve bilim emekçilerinin en önemli görevidir.

Elinizdeki broşür sendikamızın uzun zamandır 'Çocuk Hakları' üzerine yapmakta olduğu çalışmaların bir ürünüdür. İş yerlerimizde, şubelerimizde ve Genel Merkezimizde çocuk hakları konusunda yapılan tartışmalar, seminerler, toplantılar ve eğitim çalışmaları sonucunda kollektif çaba sonucu oluşturulmuştur. Hem öğrenci velilerini hem de eğitim ve bilim emekçilerini ihmal ve istismarın tanımı, etkileri, önleme ve müdahale mekanizmaları konusunda bilgilendirmeyi hedeflemektedir.

İhmal Nedir?

Çocuğun gelişimi ve yararını gözetmeden yapılan davranışları kapsar. Ekonomik, coğrafi ya da fiziksel koşullara bağlı olmadan; bilerek ve isteyerek bakmakla yükümlü olunan çocuğun sağlığını, eğitimini, beslenmesini, barınmasını ve güvenli şekilde yaşamasını tehdit altına alan davranışlara ihmal denir. Yoksul olmak, zor koşullarda yaşamak, imkânların

kısıtlı olması ihmalin gerekçesi olamaz. Çünkü ihmal var olan olanakların çocuğun yararına kullanılmamasıdır.

İhmalin Örnekleri

Aşağıda ihmalin bazı örnekleri verilmiştir;

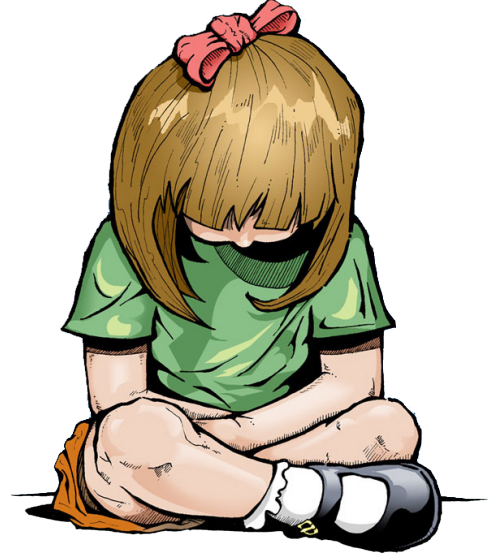
- Çocuğa yaşına uygun gerekli besinleri vermemek
- Uzun süre aç bırakmak
- Mevsime göre giydirmemek. Kışın onu üşütecek, yazında bunaltacak giysiler giydirmek
- Çocuğa temiz olmayan giysiler giydirmek
- Çocuğun kişisel bakımını yapmamak
- Çocuğu uzun süre yalnız bırakmak
- Evi çocuğun güvenliği için düzenlememek, sürekli yaralanmasına yol açmak
- Temiz olmayan evde çocukla birlikte yaşamak
- Çocuğun gerekli sağlık ihtiyaçlarını karşılamamak. Aşı gibi düzenli kontrolleri aksatmak, hastalandığında doktora götürmemek
- Duygusal ihtiyaçlarına cevap vermemek, aşağılamak, hakaret etmek ve güvenini kırmak

- Çocuğa ev içinde yapması uygun olmayan işleri yaptırmak
- Çocuğu dışarıda çalıştırmak,

Çocuğun İhmal Edildięini Nasıl Anlarsınız?

Bir çocuğun ihmale uğradığını anlamak için onun yaşına uygun ihtiyaçlarını bilmek ve çocuğu gözlemlemek gerekmektedir. Bu iş ev içinde olduğu kadar iş yerlerimiz olan okullarda da yapılmalıdır. Bir çocuğun ihmal edildiğini anlamak için aşağıda birkaç somut durum sıralanmıştır.

- Mevsime göre giydirilmemişse,
- Kirli ve bakımsızsa
- Aç bırakılmışsa
- Sürekli uykusuzsa
- Uzun süreli hastalıkları varsa
- Bedeni yaşlıtlarına göre son derece güçsüzse
- Sıklıkla yorgun ve bitkin düşüyorsa
- Bedeninde sürekli yaralar oluşuyorsa

- Astım, diabet, ciddi diş çürümeleri gibi fiziksel belirtiler varsa
- Evde onunla ilgilenen birinin olmadığını söylüyorsa
- Özel eğitim ihtiyaçları olduğu halde karşılanmıyorsa
- Kendisine zarar veriyorsa
- Sigara, alkol ya da uyuşturucu kullanıyorsa
- Okula gönderilmiyorsa
- Okul devamsızlığı normalin çok üzerindeyse
- Okul başarısı başka bir nedene bağlı olmadan düşükse ihmalden şüphelenilebilir.

İhmal Edildiğinden Şüpheleniyorsak Ne Yapmalıyız?

Çocuğun maddi kaynaklar elverdiği ölçüde bile ihtiyaçları karşılanmıyorsa ihmalden şüphelenilmelidir. İlk olarak, iyi bir gözlem sürecinden sonra hane içindeki yetişkinlerle iletişime geçilmeli ve farkındalık artışı yaratılmaya çalışılmalıdır. Çocukla birlikte yaşayan ve onu korumaktan sorumlu yetişkinlerin davranışlarında iletişim kurulduktan sonra hiçbir değişim yoksa kasıtlı olarak çocuğun ihmal edildiği düşünülür. Bu durumda ise bize düşen çocuğun daha fazla ihmal edilmesine karşı tedbir alınmasını sağlamaktır.

Tedbir Alınması İçin Başvurmadan Önce Bilmeniz Gerekenler

Çocuklara ihmale karşı koruyan uluslararası ve ulusal yasalar vardır. Uluslararası Çocuk Hakları Sözleşmesi, Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi ve Avrupa Konseyi Çocukların Cinsel Sömürü ve İstismara Karşı Korunması Sözleşmesi Türkiye'nin de imzacısı olduğu çocukları ihmale karşı koruyan sözleşmelerdir.

Ayrıca çocuklar ihmale karşı anayasada 3 kanun içerisinde korumaya alınmıştır;

1. Türk Medeni Kanunu,

(Madde 340) Ana ve baba çocuğu olanaklarına göre eğitirler ve onun bedensel, ruhsal, zihinsel, ahlaki ve toplumsal gelişimini sağlar ve korurlar. Ana ve baba çocuğa, özellikle bedensel ve zihinsel özürlü olanlara, yetenek ve eğilimlerine uygun düşecek ölçüde genel ve mesleki bir eğitim sağlarlar.

Çocuğun güvenliği tehlikeye düşer ve ana baba gerek kendiliklerinden gerekse özel kuruluşların yardımı ile bu tehlikeyi gideremezlerse resmi makamların müdahalesi gerekmektedir. Medeni Hukuk çerçevesi içinde müdahale kural olarak 272. ve devamındaki maddelere göre yapılır.

2. Türk Ceza Kanunu,

(Madde 473) Korumaları altındaki 12 yaşından küçük çocukları terk edenler 3 aydan 30 aya kadar hapis, (insan bulunmayan bir yere terk edilmişse ceza 1/3 oranında arttırılır).

Terk edilen çocuğun sağlık açısından zarar görmesi halinde ise faile verilecek ceza 5 yıla kadar ağır hapis cezasıdır. Terk edilen çocuğun ölmesi durumunda ise fail 10 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(Madde 112) Eğitim ve öğretimin engellenmesi suç olarak tanımlanmıştır.

(Madde 233) Aile hukukundan doğan bakım, eğitim veya destek olma yükümlülüğünü yerine getirmeyen kişi şikâyet üzerine 1 yıl;

Velayet hakları kaldırılmış olsa da isteğe bağlı sarhoşluk, uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin kullanılması ya da onur kırıcı tavır ve hareketlerin sonucu maddi ve manevi özen noksanlığı nedeniyle çocuklarının ahlak, güvenlik ve sağlığını ağır şekilde tehlikeye sokan anne veya babaya 3ay-1yıl.

3. Çocuk Koruma Kanunu

(Madde 6) Adli ve idari merciler, kolluk görevlileri, sağlık ve eğitim kuruluşları, sivil toplum kuruluşları koruma ihtiyacı olan çocuğu Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna bildirmekle yükümlüdürler. SHÇEK kendisine bildirilen olaylarla ilgili olarak gerekli araştırmayı derhal yapar.

NOT

Başvurunun nasıl yapılacağı ve nerelere yapılacağı broşürün sonunda sunulmuştur.

İstismar

Dünya Sağlık Örgütü'ne göre çocuklara yönelik istismarı üç başlık altında inceleyebiliriz.

Duygusal İstismar Nedir?

Çocuğun ilgi ve sevgiden yoksun bırakılmasıdır. Çocuğun duygu ve düşüncelerinin ciddiye alınmaması, onunla alay edilmesi, aşağılanması ve kendini gerçekleştirebilecek etkinliklerden mahrum bırakılması sonucunda ortaya çıkar. Tanımlanması zor olsa bile sıklıkla görülür. Çoğunlukla bilinçsizlikten kaynaklanır ve farklı kültürel davranışlarla maskelenir. Örneğin kız çocuklarına erkek çocuklarına göre daha az saygı duyulması duygusal istismarın bir türü olarak karşımıza çıkmaktadır.

Duygusal İstismarın Örnekleri

Aşağıda duygusal istismarın bazı örnekleri verilmiştir;

- Tehdit etme, (Çocuğu başka bir yere bırakma gibi)

- Çocuğun sahip olduğu özelliklerle alay edilmesi, (Sen anlamazsın vs.)
- Çocuğun sürekli olarak korkutulması,
- Çocuktan yaşı ve gücünün kaldıramayacağı taleplerde bulunulması gibi örneklendirilebilir.

Duygusal İstismara Karşı Neden Mücadele Etmeliyiz?

Duygusal istismar ebeveynlerin davranışları, tutumları ve sözleri sonucunda çocuğun normal ve sağlıklı gelişmesini engeller. Ruh sağlığını bozacak şekilde çocuğa uygulanan duygusal istismar çocuğun sahip olduğu kapasiteyi, yeteneklerini ve etkinliğini kullanmasını engeller ve onu pasifleştirir.

Duygusal İstismarı Nasıl Engelleriz?

Duygusal istismar son derece yaygın olmasına rağmen fark edilmesi güçtür. Bu istismar türünü engellemenin tek yolu farkındalık artırıcı çalışmaların yapılmasıdır. Çocuğa istismar uygulayan ebeveynler çoğunlukla ne yaptıklarının bilincinde değildir. Kültürel ve geleneksel ahlaki kalıplar içerisinde toplum çoğu zaman çocukları aşağılamayı normalleştirmektedir. Ancak, duygusal istismarın çocuğu intihara kadar sürükleyen sonuçları olduğu unutulmamalıdır.

Bu yüzden duygusal istismarın tanımı ve çocuk üzerindeki kısa ve uzun dönemli etkileri konusunda bilgilendirme çalışmaları yapmalı, duygusal istismarı engellemeye çalışmalıdır.

Fiziksel İstismar Nedir?

Çocuğun sağlığına, beden bütünlüğüne ve gelişimine zarar veren davranışlardır. Yetişkinlerin çocukların görece güçsüzlüğünü kullanarak onlar üzerinde bilinçli şekilde fiziksel şiddet uygulamaları olarak tanımlanabilir.

Fiziksel İstismarın Örnekleri

Aşağıda fiziksel istismarın bazı örnekleri verilmiştir;

- Değişik araçlar kullanarak (kemer vb.) dövme
- Yüzüne ve ağız bölgesine bir araçla ya da doğrudan vurmak, yaralanmaya neden olmak
- Gövdesine, kalçasına ya da bacaklarına bir araçla ya da doğrudan vurmak
- Isırmak
- Tırnaklarını geçirmek
- Değişik araçlar kullanarak yakmak
- Kırık, zedelenme ya da çıkığa neden olmak gibi örnekleri vardır.

Kaza mı Fiziksel İstismar mı?

Çocukluk döneminde oluşan kaza sonucu yaralanmalarla, yetişkinlerin fiziksel şiddetini ayırt etmek gerekir. Çocuklar yaşları gereği hareketli oldukları için kaza sonucunda sıkça yaralanırlar. Ancak;

- Bu yaralar uzun süre iyileşmiyor ve aynı yerlerde tekrarlanıyorsa
  - Eklem bölgelerinden ziyade ağız bölgesi, kalça, bacak, sırt gibi yumuşak dokuya sahip bölgelerde yoğun şekilde görülüyorsa
  - El izi, ısırık izi ya da değişik araçların izleri belli oluyorsa
  - Vücudun belli yerlerinde kümelenmiş şekilde mevcutsa kaza değil, fiziksel istismar olduğundan şüphelenilmelidir.

Çocuk Fiziksel İstismara Uğruyorsa Ne Yapmalıyız?

Öncelikle çocuğun yaralanmasının nedenlerini bulmalıyız. Bu yüzden çocuğun vücudunda izlere bakarak hemen müdahale yolu seçilmemelidir. Elbette, vücuttaki yaralanmalar, yanıklar ya da morluklar önemlidir. Ancak eğitim ve bilim emekçileri çocukla iletişim kurmalı, davranışlarını da gözlemlemelidir. Ebeveynle iletişim kurmak kimi zaman sakıncalı olabilir.

Eğer yeteri kadar fiziksel göstergenin yanında çocuğa ve gitmek istemiyor, ebeveynlerinden korkuyor, fiziksel temastan bulunmaktan çekiniyor, aşırı tepkiler veriyor ya da yaralarını saklamak için uzun ve bol giysiler giyiyorsa, fiziksel istismar ihmal artmaktadır. Bu durumda ebeveynlerle iletişim kurulmalı ve anlatımlarda çelişkiler olup olmadığına dikkat edilmelidir. Açıkça sorular sormak yerine dolaylı şekilde bilgi edinmek en sağlıklı olacaktır. Eğer istismarcı, çocuğun ebeveynleri ise bazı durumlarda bunu açıkladığı için çocuğu cezalandırma yolunu seçebilirler

Eğer fiziksel istismar iletişim kurularak çözülemeyecek boyutlardaysa, çocuğun acilen şiddet ortamından uzaklaştırılması gerekir. Gerekli yerlere başvuru yapılmalıdır.

NOT

Başvurunun nasıl yapılacağı ve nerelere yapılacağı broşürün sonunda sunulmuştur.

Cinsel İstismar Nedir?

Dünya Sağlık Örgütü'ne göre cinsel istismar çocuğun tam olarak anlayamadığı, onay vermesinin mümkün olmayacağı, gelişimsel olarak hazır olmadığı ya da toplumun yasalarına, sosyal normlarına aykırı olacak şekilde bir cinsel etkinliğe dâhil edilmesidir. Cinsel istismar bir çocukla bir yetişkin ya da kendisinden yaşça ve

***Hiçbir çocuk dayaağı
hak etmez***

gelişimsel olarak büyük olan başka bir çocuk arasında gerçekleşen; sorumluluk, güven veya güç ilişkisini kullanarak istismarcının cinsel tatminine neden olan davranıştır.

Tedbir Alınması İçin Başvurmadan Önce Bilmeniz Gerekenler

Cinsel istismar suçu Anayasa'nın 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Haziran 2014'te yapılan değişikliklerle son haline kavuşmuştur. İlgili madde;

Madde 103 - (Değişik: 18/6/2014 - 6545/59 md.)

(1) Çocuğu cinsel yönden istismar eden kişi, sekiz yıldan on beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Cinsel istismarın sarkıntılık düzeyinde kalması hâlinde üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası verilir. Sarkıntılık düzeyinde kalmış suçun failinin çocuk olması hâlinde soruşturma ve kovuşturma yapılması mağdurun, velisinin veya vasisinin şikâyetine bağlıdır. Cinsel istismar deyiminden;

- a) On beş yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş olan çocuklara karşı gerçekleştirilen her türlü cinsel davranış,

b) Diğer çocuklara karşı sadece cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak gerçekleştirilen cinsel davranışlar, anlaşılır.

(2) Cinsel istismarın vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, on altı yıldan aşağı olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur.

(3) Suçun;

a) Birden fazla kişi tarafından birlikte,

b) İnsanların toplu olarak bir arada yaşama zorunluluğunda bulunduğu ortamların sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,

c) Üçüncü derece dâhil kan veya kayın hısımlığı ilişkisi içinde bulunan bir kişiye karşı ya da üvey baba, üvey ana, üvey kardeş veya evlat edinen tarafından,

d) Vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, koruyucu aile veya sağlık hizmeti veren ya da koruma, bakım veya gözetim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından,

e) Kamu görevinin veya hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle, işlenmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(4) Cinsel istismarın, birinci fıkranın (a) bendindeki çocuklara karşı cebir veya tehditle ya da (b) bendindeki çocuklara karşı silah kullanmak suretiyle gerçekleştirilmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(5) Cinsel istismar için başvuru alan cebir ve şiddetin kasten yaralama suçunun ağır neticelerine neden olması hâlinde, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

(6) Suç sonucu mağdurun bitkisel hayata girmesi veya ölümü hâlinde, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur.

Cinsel İstismar Örnekleri

Aşağıda cinsel istismar örnekleri verilmiştir.

- Çocuğa cinsel içerikli sözler söylemek ve çocukla aynı içerikte konuşmalar yapmak
- Teşhircilik, Röntgencilik
- Çocuğun cinsel ilişki sahnesine doğrudan şahit olması (başka insanlar ya da hayvanlarla cinsel ilişki)
- Çocuğa cinsel organ göstermek, çocuğun cinsel organlarını göstermesini istemek,

- Çocuğa cinsel içerikli materyal göstermek (pornografik film seyrettirmek, fotoğraflar göstermek)
- Çocuğu pornografik malzemeler için kullanmak
- Oral-genital, genital-genital, genital-rektal, el ile ya da bir cisimle genital temas, rektal bölgelere, memeye veya vücudun diğer bölgelerine dokunmak ya da çocuktan dokunmasını istemek
- Çocuğa ve veya üçüncü kişilere para ve benzeri şeylerin verilmesi karşılığında çocuğun yetişkin tarafından cinsel obje olarak kullanılmak
- Pornografi, cinsel sömürü amaçlı kullanmak, çocuk seksi turizmi, erken evlendirme vb.

Çocuğun Cinsel İstismara Uğradığını Nasıl Anlayabiliriz?

Cinsel istismar hem çok yaygın şekilde gerçekleşmekte hem de ortaya çıkarılması son derece zor olmaktadır. Geleneksel ve toplumsal baskılar sonucunda sessiz kalınmakta, çocuklar cinsel istismara uğramaya devam etmektedir. Bu korkunç çemberi kırmak için öncelikle cinsel istismar durumunda çocuklarda ortaya çıkan fiziksel ve davranışsal etkilere bakmak gerekir.

Eğer çocuk;

- Uyku bozuklukları
- Aşırı talepkarlık
- Ana-babaya/bakım veren kişiye aşırı yapışma
- Cinselliğe ilişkin her türlü konu ve duruma aşırı ilgi gösterme ya da aşırı kaçınma
- Yaşına ve gelişimine uygun olmayan cinsel davranışlar
- Çok sık öpmeye çalışma, göğüslere, bacaklara ya da genital bölgeye dokunmaya çalışma, sürtünme, kendi genital bölgesini gösterme

Cinsel istismara uğrayan çocuklar genellikle cinsel şakalar yapar, cinsel organlarıyla sıkça oynar ve çevredeki yetişkinlerin cinsel organlarına dokunmak ve görmek ister. Bu durumda suçlu çocuk değil ona istismarda bulunan yetişkinlerdir.

- Dürtüsellik, saldırganlık
- İçer dönüklük, engellenme/baskılanma duygusu
- Aşırı uyumlu, aşırı itaatkar olma
- Ana-babadan/bakım veren kişiden ayrılığa aldirmama
- Sağlığını tehlikeye atacak davranışlar
- Kendine zarar verme düşünceleri ve özkıyım girişimi
- Madde kullanımı
- Bedeninin kirli ya da zedelenmiş olduğuna inanma ve ifade etme

Bu belirtiler varsa cinsel istismardan şüphelenilmelidir. Ancak bunların hiçbirisi tek başına cinsel istismarın kanıtı değildir.

Cinsel İstismara Uğradığını Çocuk Nasıl Açıklar?

Çocuklarla güven ve saygı çerçevesinde kurulan ilişki sonucunda çocuklar bunu doğrudan size anlatmayı tercih edebilirler. Bu çok nadir görülen bir durum olsa da eğer çocuk size istismara uğradığını anlatıyorsa;

- Çok fazla detaylı sorular sormamalısınız (Ne zaman oldu, Sen ne yapıyordun, Karşı çıkmadın mı gibi)

- İstismarcıyı doğrudan suçlayıcı yaklaşımlardan kaçınmalısınız. Çünkü çocuk ona sevgi ile bağlı olabilir, onu incitmekten korkabilir ya da istismarcı çocuğu tehdit ediyor olabilir (Ahlaksız, cezasını bulacak gibi)
- Açıklıkla ve rahatlıkla dinleyin, konuşurken yazılı notlar alın.
- Çocuk size anlatmaya başlamışsa ona dokunmayın ya da sözünü bölmeyin, onu anlatması için takdir edin (Sana inanıyorum. Bana anlattığın için teşekkür ederim gibi)
- Çocuğa teknik süreçlerden ya da anlayamayacağı konulardan bahsetmeyin

Çoğu durumda ise çocuklar doğrudan gelip bu durumu anlatmaz. Bu tip durumlarda;

- Dolaylı olarak anlatılabilir (Babam geceleri beni uyutmuyor gibi)

- Hikaye halinde anlatabilir (Biri varmış, kötü adam çok kötü şekilde onu elliymiş, arkadaşım annesine söyledi ama o bunu kimseye söyleme dedi gibi)

Cinsel İstismardan Şüpheleniyorsak Ne Yapmalıyız?

Hem bir eğitimci olarak hem de çocuğun size güvendiği kişi olarak; bir an önce şüphelerinizi gerekli yerlere bildirip başvuru yapmalısınız.

NOT

Başvurunun nasıl yapılacağı ve nerelere yapılacağı broşürün sonunda sunulmuştur.

UNUTMAYINIZ

- * **Çocuğa yardım etmek istiyorsanız; bir an önce istismar ortamından uzaklaştırmalısınız**
- * **Siz kanıt toplamak zorunda değilsiniz, bildirim yaptıktan sonra uzmanlar bu işle ilgilenecektir**
- * **Çocuklar bu konuda çok az yalan söylerler, onlara inanın**
- * **İstismarı fark ettikten ya da öğrendikten sonra ilk olarak aile ile iletişime geçmeyin. Çünkü genellikle aileler bu durumun saklı kalması için çocuğu cezalandırabilir, sizden uzaklaştırabilir ya da daha büyük sorunlar ortaya çıkabilir.**

Örneğin, Çocuk İzleme Merkezleri bu konuda aile ile doğru iletişimin kurulması için özel çalışma yapmaktadır.

**İstismarcı asla vazgeçmez.
Tek çözüm çocuğu onun
bulunduğu ortamdan
uzaklaştırmaktır.**

BAŞVURU

Kimler Başvuru Yapabilir?

Bir çocuğun ihmale, fiziksel ya da cinsel istismara uğradığını düşünüyorsanız ya da şüpheleniyorsanız gerekli tedbirlerin alınması için başvuruda bulunmalısınız. T.C.K'nın 279. maddesine göre bildirimde bulunmayan kamu görevlileri hakkında cezai işlem uygulanacaktır

Başvurulacak Yerler

- Okulun rehberlik öğretmenine (Okul Öncesi Kurumlarda rehberlik öğretmeni olmadığı için doğrudan okul idaresine)
- Okul İdaresine
- Rehberlik ve Araştırma Merkezine
- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna
- Baroların Çocuk Hakları Merkezlerine
- Emniyet Müdürlüğü Çocuk Şubesi birimlerine başvuru yapılmalıdır.

Nasıl Başvuru Yapılır?

Başvuru telefon üzerinden ya da yazılı olarak yapılabilir. Herkesin çocuğu ihmalden korumak için başvuru yapmakla yükümlü olduğu unutulmamalıdır.

